

Sygn. akt II KO 92/22

POSTANOWIENIE

Dnia 12 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki

w sprawie w związku z zażaleniem **R. S.**

na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej Warszawa – Śródmieście w Warszawie o odmowie wszczęcia śledztwa z dnia 19 listopada 2021 r., sygn. akt [...],

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 12 października 2022 r.,

wniosku Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie, zawartego w postanowieniu tego Sądu z dnia 1 września 2022 r., sygn. akt II Kp 1264/22, o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł:
wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

W swoim wniosku Sąd Rejonowy wskazał, że zawisła przed nim sprawa dotyczy zażalenia na postanowienie prokuratora o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie rzekomego przekroczenia uprawnień przez sędziego tegoż Sądu. Zdaniem Sądu Rejonowego, celem uniknięcia mogących w tych okolicznościach wystąpić w opinii społecznej sugestii co do braku bezstronności i obiektywizmu przy rozpoznaniu tej sprawy, należało wystąpić do Sądu Najwyższego o jej przekazanie w trybie art. 37 k.p.k. innemu sądowi równorzędnemu.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Przedmiotowy wniosek nie okazał się zasadny.

Utrwalony jest już w orzecznictwie Sądu Najwyższego pogląd, że hipotetyczna obawa przed przyszłymi niekorzystnymi społecznymi opiniami, niemająca żadnych realnych podstaw, nie powinna uzasadniać uchylania się przez sąd właściwy od rozpoznania sprawy (zob. np. postanowienie SN z dnia 25 listopada 2009 r., III KO 81/09, OSNKW 2010, z. 2, poz. 20).

Zdaniem Sądu Najwyższego sam fakt, że postępowanie zażaleniowe dotyczy zarzutów formułowanych względem sędziego Sądu właściwego nie oznacza automatycznie konieczności przyjęcia, iż spełnione zostały przesłanki z art. 37 k.p.k. przez możliwość zrodzenia się w opinii publicznej realnych, a nie li tylko hipotetycznych wątpliwości co do bezstronności i braku obiektywizmu wszystkich sędziów Sądu Rejonowego. Przekazanie sprawy w trybie wskazanego przepisu może wchodzić bowiem w rachubę, gdy cały sąd (a zatem wszyscy jego sędziowie) z określonych względów nie powinien rozstrzygać sprawy, gdyż godziłoby to w dobro wymiaru sprawiedliwości. Przy dokonywaniu tego rodzaju oceny trzeba mieć jednak na uwadze konkretne realia określonej sprawy.

W przedmiotowej sprawie zawiadomienie o przestępstwie skierowane przez R.S. dotyczy zaś zarzutów stawianych sędziemu w związku z wykonywaniem przez niego czynności urzędowych oraz jego działalnością orzeczniczą. Trzeba też wskazać, że przeciwko sędziemu nie toczy się postępowanie dyscyplinarne o te same zachowania. W tych okolicznościach przekazywanie sprawy z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości innemu sądowi równorzędnemu jest niecelowe. W żadnym razie nie służyłoby bowiem wytwarzaniu w społeczeństwie przekonania o bezstronności sędziów, lecz przeciwnie, mogłoby zrodzić przekonanie o łatwości manipulowania ustawową właściwością sądów. W tym kontekście trzeba uwzględnić także samą treść zawiadomienia o przestępstwie i wniesionego następnie zażalenia na postanowienie prokuratora o odmowie wszczęcia śledztwa. Dają one asumpt do stwierdzenia, że nie można akceptować zarzutów sprowadzających się do prezentowania stanowiska, iż kwestionowane w toku postępowania karnego określone czynności stanowią zachowania o charakterze przestępczym. Taka metoda, często stosowana przez uczestników postępowań karnych, nie powinna w konsekwencji prowadzić do odstąpienia od zasady rozpoznania sprawy przez sąd właściwy. Brak jest bowiem uzasadnionych podstaw

do podzielenia wyrażonej przez Sąd Rejonowy obawy, że rozpoznanie zażalenia przez ten Sąd może narazić na szwank dobro wymiaru sprawiedliwości.

W niniejszej sprawie brak jest jakichkolwiek podstaw do uznania, że przedmiot zażalenia wymaga przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 k.p.k. Wręcz przeciwnie, wyrażone w tym przepisie dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga, aby sądy nie uchylały się od obiektywnego rozstrzygania spraw, również takich, które dotyczą innych sędziów, chyba, że zachodzą szczególne okoliczności. Takie w tej sprawie jednak nie wystąpiły.

Mając to wszystko na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

[as]